

NOU 2015: 15

SETT PRIS PÅ MILJØET

Rapport fra grønn skattekommisjon

Lars-Erik Borge
9. desember 2015

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

1

Medlemmer

- Lars-Erik Borge, NTNU
- Brita Bye, SSB
- Jørgen Elmeskov, Danmarks Statistik
- Marianne Hansen, Sparebank 1 Nord-Norge
- Michael Hoel, Universitet i Oslo
- Ann Johnsen, Hjort DA
- Knut Einar Rosendahl, NMBU

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Mandatet

- Grønt skatteskiift – vri beskatningen over mot miljøskadelige aktiviteter
- Hvordan kan et grønt skatteskiift bidra til
 - lavere utslipp av klimagasser
 - bedre miljø
 - og god økonomisk utvikling?
- Legger til grunn at Norge skal oppfylle internasjonale klima- og miljøforpliktelser
- Forurensere betaler

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Prinsipper

- Miljøavgifter er effektive virkemidler i miljøpolitikken
 - bør utnyttes i større grad enn i dag
- Riktig prising av miljø
 - avgiften skal tilsvare miljøskaden
- Kostnadseffektivitet
 - lik avgift for like utslipp

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Prioriterte miljøutfordringer

- Klimautfordringen
- Luftforurensning og andre miljøskadelige utslipp
- Biologisk mangfold

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

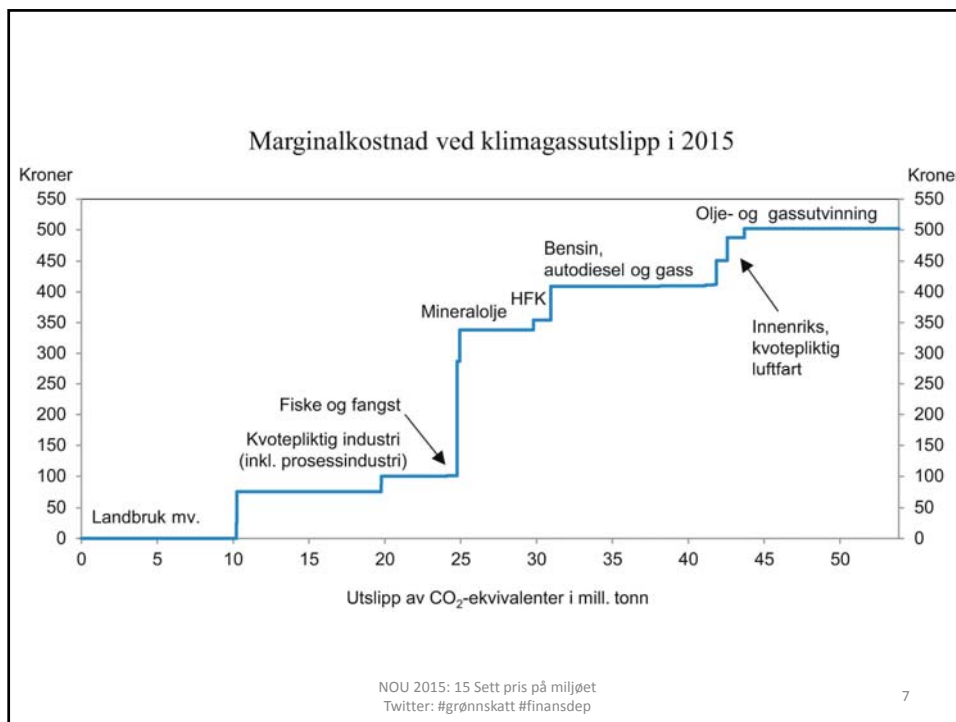

Klimagassutslipp: Avtaler og prising

- 10 pst. av globale utslipp underlagt Kyotoprotokollen
- Klimakonferansen i Paris - alle land
- Få land benytter økonomiske virkemidler
- Norge: 80 pst. av klimagassutslippene omfattes av kvotesystemet og/eller CO₂-avgift
- Norske utslipp: 1 promille av globale utslipp

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Karbonprising i kvotepliktig sektor

- Prinsipp – karbonprisen bør være den samme for alle virksomheter i kvotepliktig sektor
- Kvotepliktig sektor omfattes av EU ETS, bør i prinsippet ikke ha CO₂-avgift i tillegg
- CO₂-avgiftene for petroleum og innenlandsk luftfart reduseres i takt med økt kvotepris

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Karbonprising i ikke-kvotepliktig sektor

- CO₂-avgiften bør være lik for alle sektorer i ikke-kvotepliktig sektor
- Reduserte satser og fritak oppheves
- CO₂-avgiften settes (fra 2020) lik prisen på utslippsreduksjoner i ikke-kvotepliktig sektor i EU
- Ny generell CO₂-avgift lik gjeldende CO₂-avgift for bensin og autodiesel
 - 420 kr per tonn CO₂-ekvivalenter i 2016

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

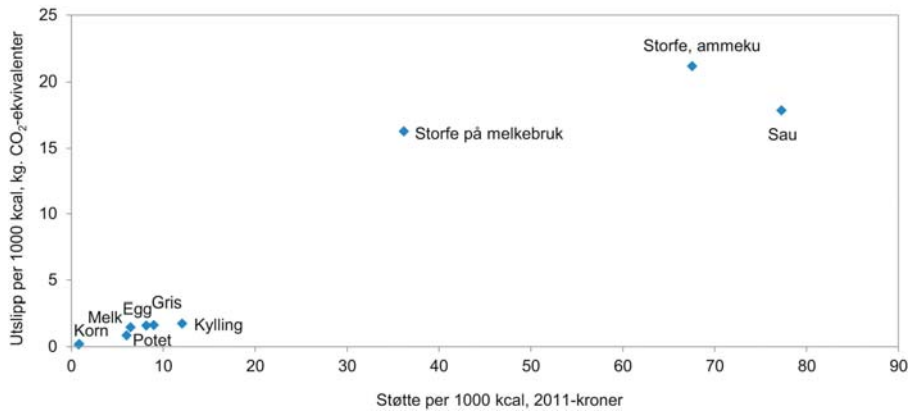
Klimagassutslipp fra jordbruk

- Jordbruket: 16 pst. av Norges klimagassutslipp i ikke-kvotepliktig sektor
- Omfattende støtteordninger
 - reduser produksjonsstøtten for rødt kjøtt
- Klimabegrunnet avgift på inngrep i myr
- Negative konsekvenser kan dempes

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Klimagassutslipp for ulike matvarer

Støtte og klimagassutslipp fra jordbruket

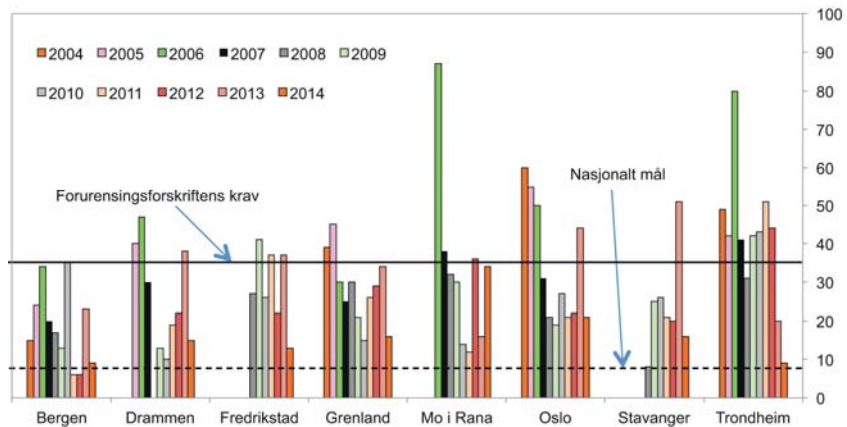

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

11

Luftforurensning

Antall overskridelser svevestøv

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

12

Bil- og drivstoffavgifter

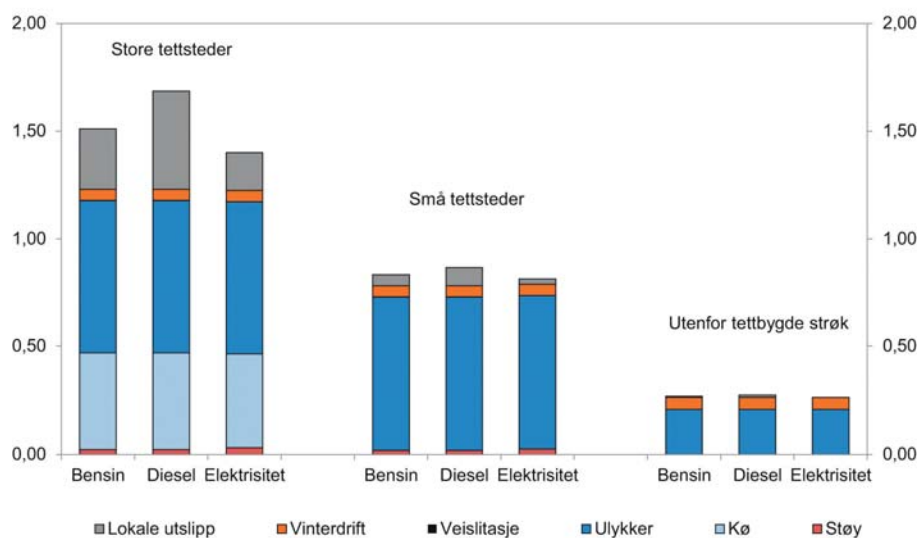
Skiller mellom

1. Avgifter på bruk av bil (CO₂-avgift, veibruksavgift)
 2. Avgifter på kjøp og eie (engangsavgift, årsavgift)
- Miljøbegrunnelsen er sterkest for avgifter på bruk av bil
 - Bør settes lik de marginale eksterne kostnadene
 - De marginale eksterne kostnadene varierer med hvor og når kjøringen finner sted og av egenskaper ved kjøretøyet

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Marginale eksterne kostnader etter type drivstoff

Kroner per kilometer i 2014-priser

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

14

Forslag avgifter på bruk av bil

- Dagens system
 - Avgifter på bruk er lavere enn eksterne kostnader
 - Variasjon i eksterne kostnader (tid, sted) reflekteres ikke
 - Nullutslippsbiler har ikke avgift på bruk
- Nytt system
 - Lette kjøretøy: Ulykkesavgift, miljø- og kjøprising, ny veibruksavgift på drivstoff
 - Tyngre kjøretøy: Satellittbasert veipricing
- Avgifter på bruk av bil kan øke med 12-17 mrd. kroner

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Forslag avgifter på kjøp av bil

- CO₂-komponenten i engangsavgiften reduseres
 - Utgjør i dag 3 000-12 000 kroner per tonn CO₂
 - Reduksjon til 1 500 kroner per tonn CO₂ i konsekvensberegningene
- Avgiftsfordelene for elbiler oppheves
 - kan delvis erstattes med midlertidig subsidie
- Høyere avgifter på bruk kan motsvares av lavere avgifter på kjøp/eie eller støtte til kollektivtransport

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Naturavgift

- Tap av biologisk mangfold en hovedutfordring
 - Leveområder forsvinner, fragmenteres, ødelegges eller endres
- Bruk av naturens ressurser bør ha en pris
 - Men stor variasjon i kostnadene
- Utvikle et sjablongbasert system
- CO₂-avgift på inngrep i myr og større arealendringer er første steg

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Andre forslag

- Klima: Avfallsforbrenning, sotelement i CO₂-avgiften, avgift på flyginger ut av EØS
- Avgift på nitrogen og fosfor i kunstgjødsel
- Avgifter bedre enn avtaler, NO_x- og SO₂-avtalene evalueres før nye avtaler inngås
- Geografisk differensiering av avgifter for NO_x og SO₂
- Avgift på utslipp som reguleres av utslippskonsesjoner
- Fjerne eller redusere støtteordninger med negative klima- eller miljøvirkninger

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

Økonomiske og administrative konsekvenser

- Samlet proveny anslås til 25-30 milliarder kroner
- Benyttes til å redusere inntektsskattene for selskaper og personer
- Mindre enn halvparten av provenyet er tilstrekkelig for å redusere selskapsskatten fra 27 til 22 pst.
- Mer effektiv ressursbruk
- Negative konsekvenser kan dempes, men reduksjonen i inntektsskattene vil da bli mindre

NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet
Twitter: #grønnskatt #finansdep

